

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Likumprojekts “Par plastmasu saturošiem izstrādājumiem”

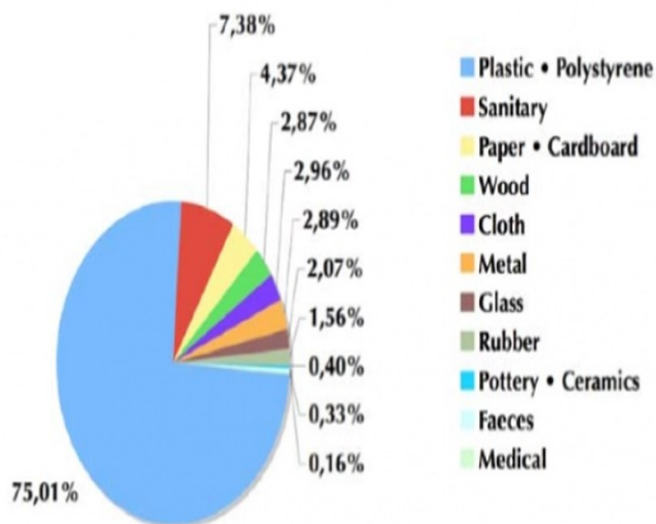
Informatīvais videoseminārs
06.11.2020.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Jūras piesārņojums ar plastmasām -viena no graužošākajām mūsdienu globālajām problēmām, ko rada resursu neilgtspējīga izmantošana

Proportion of marine litter categories on reference beaches

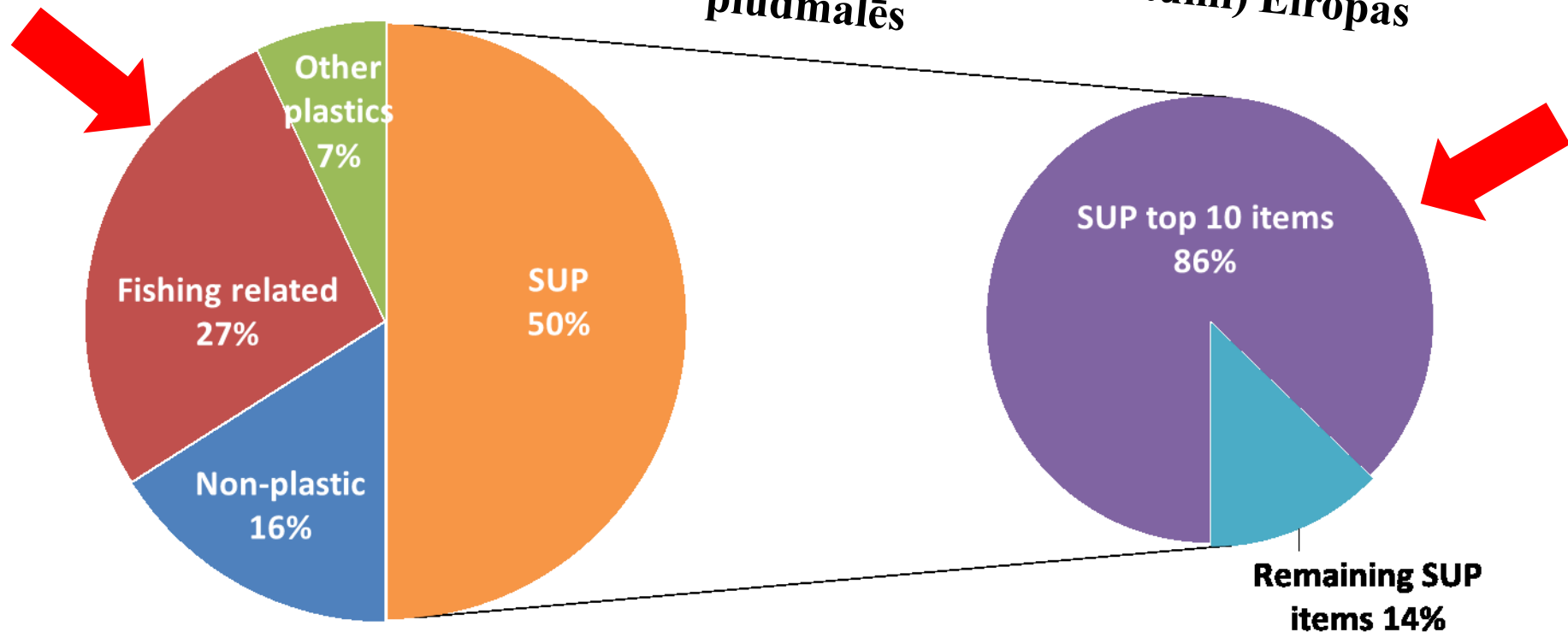
- ✓ Katru gadu pasaules okeānu ūdeņos nonāk 8 milj. t plastmasas
- ✓ Plasmasas pudelēm vajag 450 gadu, lai tās d sadalītos jūras vidē
- ✓ 260 pasaules sugu ir apdraudētas no tā, ka norij kādu (plastmasas) atkritumu, tīklus u.c.
- ✓ Katru gadu bojā aiziet 100 000 jūras dzīvnieku: vaļu, roņu, bruņurupuču, delfīnu, kas cietuši no atkritumiem

Fakti no <https://www.ecowatch.com> un <http://www.perseus-net.org/site/content.php?locale=1&sel=517&artid=565>
Labi grafiki ir atrodamī saītē <http://www.grida.no/resources/6933>

Image by David Jones, Just One Ocean

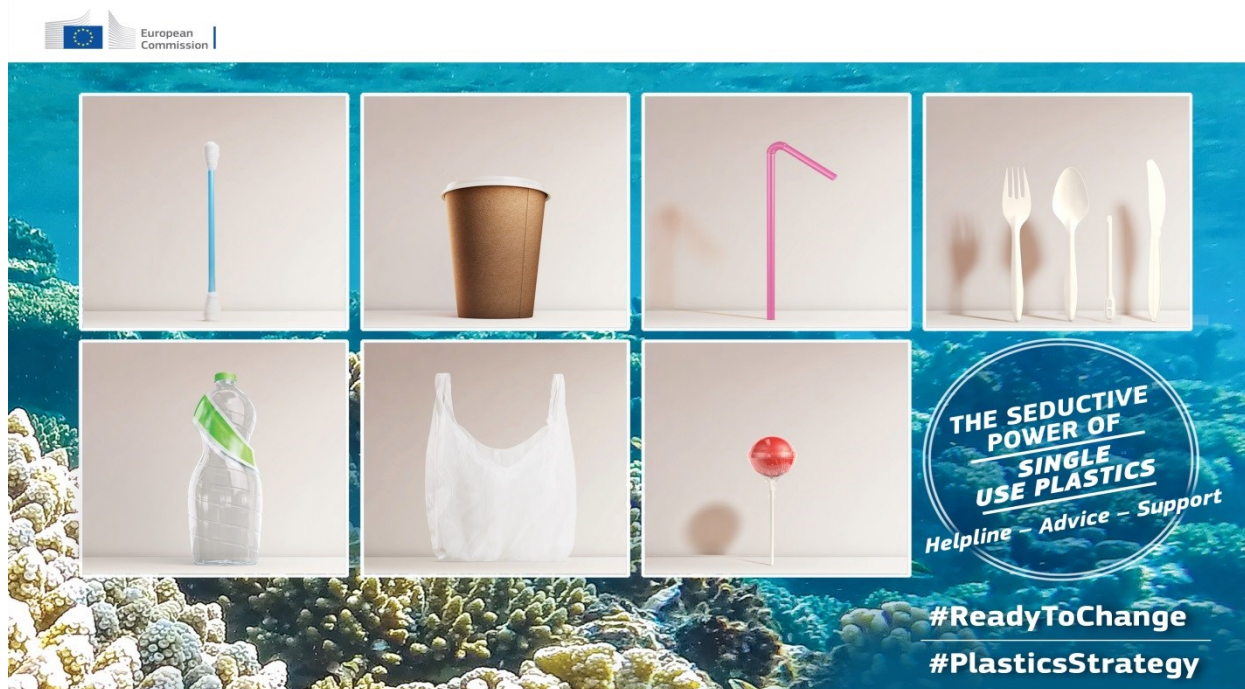
**Visbiežākie sastopami jūras piedrazojumi (atkritumi) Eiropas
pludmalēs**

70% no jūras piedrazojumiem ir 10 galvenie vienreizlietojamie plastmasas priekšmeti (43%) + zveja rīki (27%)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

**Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 5.
jūnija Direktīvas (ES) 2019/904 par konkrētu
plastmasas izstrādājumu ietekmes uz vidi
samazināšanu (SUP direktīva)**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Likumprojekts "Par plastmasu saturošiem izstrādājumiem" (1)

- **Likumprojekts izstrādāts, lai pārņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 5. jūnija Direktīvas (ES) 2019/904** par konkrētu plastmasas izstrādājumu ietekmes uz vidi samazināšanu **prasības**.
- **Likumprojekta mērķis** - novērst un samazināt konkrētu plastmasu saturošu izstrādājumu un plastmasu saturošu zvejas rīku ietekmi uz vidi, īpaši ūdens vidi, un cilvēka veselību.
- Likumprojekts izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē **2020. gada 5. novembrī (VSS-948)**.
- Likumprojektā ietvertais normatīvais regulējums **stāsies spēkā 2021. gada 3. jūlijā** (izņemot atsevišķas normas, kurām noteikti citi termiņi).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Likumprojekts "Par plastmasu saturošiem izstrādājumiem" (2)

- 1) **aizliegumu laišanai tirgū** (likumprojekta 1. pielikums);
- 2) **prasības veikt patēriņa samazināšanas pasākumus** (piedāvāt un informēt patērētājus par alternatīvām, neizsniegt patērētajam bez maksas vienreizlietojamus plastmasas iepakojumus u.c.) (2. pielikums);
- 3) **pārstrādātā materiāla obligāto minimālo īpatsvaru** dzērienu polietilēnteraftalāta (PET) iepakojumā un citos plastmasas dzērienu iepakojumos (3. pielikums);
- 4) **prasības dzērienu iepakojuma** ar vāciņiem un korķīšiem **dizainam** (3. pielikums);
- 5) **prasības** vienreizlietojamo plastmasas izstrādājumu (4. pielikums) **marķēšanai**;
- 6) **pienākumu veidot ražotāja paplašinātās atbildības sistēmas** – mitrajām salvetēm, baloniem, tabakas izstrādājumiem ar filtriem un tabakas filtriem, zvejas rīkiem (5. pielikuma);
- 7) **prasību nodrošināt** dzērienu iepakojuma (6. pielikums) **dalītu vākšanu**;
- 8) **informēšanas pasākumu nepieciešamību un pienākumu**.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Likumprojekts "Par plastmasu saturošiem izstrādājumiem" (3)

Prasības ražotājam attiecībā uz informācijas par tirgū laisto plastmasu saturošu izstrādājumu un zveja rīku apjomu un materiālu veidiem, tai skaitā par pārstrādātas plastmasas saturu dzērienu iepakojumā, glabāšanu, apkopošanu un ziņošanu.

Administratīvā atbildība par:

- **aizliegtā plastmasu saturoša izstrādājuma laišanu tirgū;**
- **noteiktu plastmasu saturošo izstrādājumu nemarķēšanu vai marķējuma neatbilstību likumā noteiktajām prasībām.**

Prasības ražotājam, kam pienākums/iespēja veidot/piedalīties ražotāja paplašinātās atbildības sistēmā, veikt iemaksas valsts budžetā par prasību nepildīšanu.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Likumprojekts “Par plastmasu saturošiem izstrādājumiem” (4)

- **Līdz 2022. gada 1. janvārim** izdot MK noteikumus **par produktu marķēšanas kārtību un grafisko simbolu, par saturu** ražotāju gatavotajam **ziņojumam** par plastmasu saturošiem izstrādājumiem un to atkritumu apsaimniekošanu.
- **Līdz 2023. gada 1. janvārim** izdot MK noteikumus par:
 - prasībām **RAS izveidei** un piemērošanai, **dokumentu** iesniegšanai VVD;
 - **izmaksu pozīcijām** RAS komersanta izstrādājamai izmaksu aprēķināšanas metodikai;
 - **dzērienu iepakojuma dalītas savākšanas mērķiem** un izpildes **termiņiem**.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Likumprojekts "Par plastmasu saturošiem izstrādājumiem" (5)

- Plastmasu saturošos izstrādājumus, uz ko attiecas prasības par laišanas tirgū aizliegumu, bet **kas līdz 2021. gada 3. jūlijam saražoti un ievesti, lai** laistu tirgū Latvijas Republikas teritorijā, ir **atļauts laist tirgū līdz 2021. gada 31. decembrim, ja** šo izstrādājumu saražošanas vai ieviešanas faktu un datumu **var dokumentāri pamatot.**
- **Līdz 2021. gada 31. decembrim** tirdzniecības vietās vienlaikus var laist tirgū plastmasu saturošos izstrādājumus, uz ko attiecas prasības par marķējumu, **gan ar grafisko simbolu (marķējumu), gan bez tā.**
- Prasības par **korķīšu un vāciņu neatdalāmību no iepakojuma** - spēkā no 2024. gada 3. jūlija.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Likumprojekts "Par plastmasu saturošiem izstrādājumiem" (6)

- **Prasības par RAS izveidošanu un piemērošanu stājas spēkā:**
 - **2023. gada 1. novembrī** – attiecībā uz **tabakas** izstrādājumiem ar filtriem un tabakas izstrādājumu filtriem;
 - **2025. gada 1. janvārī** – attiecībā uz mitrām salvetēm un baloniem.

- **Ziņošanas prasības stāties spēkā:**
 - **2021. gada 1. novembrī, izņemot** prasības attiecībā uz tabakas izstrādājumiem ar filtriem un tabakas izstrādājumu filtriem, kā arī attiecībā uz pārstrādātas plastmasas saturu dzērienu iepakojumā;
 - **2023. gada 1. janvārī** – attiecībā uz visiem izstrādājumiem, tai skaitā par pārstrādātas plastmasas saturu dzērienu iepakojumā.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

SUP direktīvas prasības LV citos normatīvajos aktos

- **Iepakojuma likums**
- **Dabas resursu nodokļa likums**
- **Atkritumu apsaimniekošanas likums**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!

pasts@varam.gov.lv

